

N.F.S. Grundtvig “Efter-Klangen [til Kæmpevisen om Bruneborg-slaget]”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.10, maj 2017

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1817 (SJ: 306)

Teksten er etableret af Vibeke A. Pedersen

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Vibeke A. Pedersen, redigeret af Klaus Nielsen og Else Riisager

Tilsyn ved punktkommentarer ph.d. Mark Bradshaw Busbee

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:88

Efter-Klangen.

- ¹ Saa kvad den Skjald i Kongesal,
Alt for de Kæmper haarde,
Og Hjertet var med ham paa Val,
Og Haand sad fast om Kaarde,
Og trindt i Sal det høit gienlød:
Saa spænde Kæmper Belte,
Og Kvinders Kind blev luerød,
Hvis Mænd var af de Helte,
Og Pigen fiin, saa bange, blye,
Som bæved for det Vaabengny,
Hvor Blodet saa var rundet,
Dog tænkte: hvilken Ungersvend,
Der slig en Priis af Sangens Ven,
Paa Valen havde vundet!
Der var slet Ingen i den Sal,
Som lasted Skjaldens Tunge,
Om end han meget saae paa Val,
Som ei han hørde sjunge;

Men fik han Blik og Mund til Kvad,
Da sang han, hvis han kunde,
End bedre om det Birtingsbad,
Og Fjendens Gang til Grunde.

2 Her sidder jeg i eensom Vraa,
Er neppe Skjald at nævne,
|A:89At see hvad *Panden støder paa*,
Er al min Skue-Evne.

3 Som Stodder jeg til Verden kom,
Jeg ei et Straasbred aatte
I Borgen, Harper tone om,
I Skjaldes Gylden-Slotte.

4 En Pose kun og Bettelstav,
I Vuggen mig blev givet,
Med dem jeg Stodder til min Grav,
Mig tigger giennem Livet.

5 Jeg gaaer omkring fra Dør til Dør,
Og banker paa med Staven,
Og helst hvor jeg har *været før*,
Der undes bedst mig Gaven.

6 Jeg gaaer til Hytte og til Slot,
Til Kroe og Krambod ikke,
Skal der mig times noget Godt,
De maae i *Gruset* ligge.

7 Jeg gaaer ei blot til Bur og Sal,
Hvor Levende er inde,
Jeg gaaer til Høi og Kæmpe-Val,
Og *seer hvad jeg kan finde*.

8 **|A:90**Saa sætter jeg mig tankefuld,
Paa Fædres Minde-Stene,
At skille Sølv og Guld fra Muld,
Og Frændeting forene.

9 Saa pønser, grunder jeg derpaa,
Et Seierværk at bygge,
Som *Timer* vise kan og slaae,
Og spille hver sit Stykke.

Jeg smelter, støber som jeg kan,
I Former som jeg finder,
Jeg bygger som jeg har Forstand,
Som Time-Glasset rinder.

11 Jeg støber Klokker mange, smaa,
Og lader Stav dem røre,
Og prøver om de ret kan slaae,
Saa Timen jeg kan høre.

12 De Klokker skulde *Timer* slaae,
Ei Tal, som Bud kun bringe,
Til Kald i Vang de skulde gaae,
Som Kirke-Klokker ringe.

13 Derfor hver Klokke støbes maae,
Alt paa sin egen Maade,
|A:91Ja Timen selv, som den skal slaae,
Maae og for Klokken raade.

14 Hver Times Aand, hvor saa han boer,
Man maae med Flid oplede,
Opfange Lyden af hans Ord,
Om Klokke-Malm ham bede.

15 Til slig en møisom Stoddergang,
Jeg Posen fik og Staven,
Men Veien er mig alt for lang,
Thi den gaaer *over Graven*.

16 Thi gaaer jeg kun saavidt jeg kan,
Og langt er det vel ikke,
Men Kort er langt for stakket Mand,
Hver i sit Maal sig skikke!

17 Hvad ei gaaer op i Nor og Dan,
Det veed jeg ei at skatte,
Ja det gaaer over min Forstand,
Hvad Nor og Dan kan fatte.

18 Vel har jeg lyttet mangan Gang,
Til Fædre-Aanders Tale,
Annammet Malm til Efterklang,
I deres høie Sale;

19 **|A:92**Men ingenlunde er det let,

At høre ret og *svare*,
Saa Aander efter Klokke-Slæt,
I Kvæld sig aabenbare.

20 Jeg hører som en fremmed Giæst,
Og støber midt i Støvet,
Og naar det lykkes allerbedst,
Gaaer meget dog i Løbet.

21 Dog, Aand paa Jord er altid Giæst,
Og Skjalden saae i Støvet,
Og naar han skued allerbedst,
Saa var dog Synet sløvet.

22 Naar Aander hørde Skjaldens Sang,
Som svæved i det Høie,
De savned vist den rene Klang,
Det klare, sikkre Øie.

23 Naar Skjalden sang hvad Aanden saae,
Til Frænders Gavn og Glæde,
Da tænkte hver en Muldvarp saa:
De lyve kiønt som kvæde.

24 Hvis Aander høit i Stjernevang,
Fik Klokken min at høre,
|A:93Da skurrede dens Efterklang
Og i det fine Øre.

25 Jeg mener vel mit Klokkespil
Kan Frænde-Hjerter røre,
Men hver en Muldvarp sige vil,
De ikkun Bjelder høre.

26 Vort Kiød er Høe og vorder Muld,
Det Ord kan aldrig svige,
Og Kiødets Værk, som Kiødets Kuld,
Det vorder Muld tillige.

27 Derfor da og i Tidens Grav,
Er Fædre-Muld for Haanden,
Hvori man røre kan med Stav,
Og sige: *det er Aanden*.

28 I Muldet ligger mangt et Sværd,

Med Spyd og Spore-Kringle,
Og naar dem Staven kommer nær,
Det rasle kan og ringle.

29 Naar Muldvarp hører slig en Lyd,
Den raaber: det er Aanden,
Og det er Fædre-Aandens Dyd,
At den er nær ved Haanden.

30 |A:94| Det har vi hørt saamangen Gang,
Saa man kan sagtens vide,
At mine Klokkers Efterklang,
Kan ingen Muldvarp lide.

31 Kun Fædres Aand, ei Fædres Muld,
I Klangen er at høre,
Og ingen Sjæl af Muldvarp-Kuld
For Aandens Røst har Øre.

32 Det er kun Lyden af mit Støv,
Mit Tungeslag de nemme,
Og hviske saa, som Døv til Døv:
Det er hans egen Stemme.

33 Nu vel! jeg kan i Aanden gaae
Til Fædre-Aanders Sale,
Med Bettelstav, og banke paa,
Og tigge deres Tale.

34 Men at gaae ud af eget Skind,
Og boe i Fædres Grave,
Dertil jeg har slet ikke Sind,
Det maa en Muldvarp have.

35 Kun Fædres Aand saa vennehuld,
Mig hjælper til at sjunge,
|A:95| Men tog i Mund jeg Fædres Muld,
Da bundet var min Tunge.

36 At rasle med det Muld i Mund,
Det faaer man Gienlyd kalde,
Men Gienlyd dog af Muldet kun,
Og ei af Oldtids Skjalde.

37 Det stander fast i min Forstand,

Derfra mig ingen rokker,
Og trøstig da, saa godt jeg kan,
Jeg støber mine Klokker.

38 Lad Dannemarks og Norges Aand,
I Spot kun min man kalde!
Jeg skiærer dog for Tungebaand
De gamle, vakkre Skjalde.

39 Man stjæle Æren kun for Sang,
Til mig fra gamle Skjalde!
Mit Kvad sig selv en *Efterklang*
Skal lige ærlig kalde.

40 Ja I, som har min tørre Stav
Til frugtbar Kvist oplivet!
Hvad var jeg vel, hvis jeg fortav,
At I mig Aand har givet!

41 |A:96|Hvad var jeg, hvis kun Ordets Muld
Jeg eder trædsks tilregned,
Og eders Aand og ægte Guld,
Mig selv som Rov tilegned!

42 For Verden blev da Æren min,
Og Skam fik I til Takke,
Men naar saa hver fik Lønnen sin,
Fik Skam jeg paa min Nakke.

43 Jeg er ei Skjald, ei heel, ei halv,
Det vil jeg høit erklære,
Jeg pløier med de Gamles Kalv,
Der ligger al min Ære.

44 Mit Kvad er kun en Efterklang,
Af Fædres Kæmpevise,
Og derfor strækker kun min Sang,
Til Fædrene at prise.
